Европейски парламент
2024 – 2029

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P10_TA(2025)0311

Политическото положение в Мианмар, включително хуманитарната криза на общността рохингия

Резолюция на Европейския парламент от 27 ноември 2025 г. относно политическото положение в Мианмар, включително хуманитарната криза на общността рохингия (2025/2986(RSP))

Европейският парламент,

– като взе предвид своите предходни резолюции относно Мианмар и положението на общността рохингия,

– като взе предвид резолюциите на Съвета на ООН по правата на човека и на Общото събрание на ООН относно Мианмар и относно общността рохингия,

– като взе предвид Консенсуса от пет точки (5PC) относно положението в Мианмар, приет на срещата на лидерите на Асоциацията на народите от Югоизточна Азия (АСЕАН) в Джакарта на 24 април 2021 г.,

– като взе предвид Конвенцията на ООН от 1948 г. за предотвратяване и наказване на престъплението геноцид,

– като взе предвид Конвенцията на ООН от 1951 г. за статута на бежанците и протокола към нея от 1967 г.,

– като взе предвид съвместното изявление от 6 януари 2025 г. на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и правителствата на Съединените щати, Австралия, Канада, Нова Зеландия, Норвегия, Южна Корея, Швейцария, Източен Тимор и Обединеното кралство относно кризата с правата на човека и хуманитарната криза в Мианмар,

– като взе предвид изявлението от 31 януари 2025 г. на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност по повод четвъртата годишнина от военния преврат в Мианмар,

– като взе предвид Решение (ОВППС) 2025/820 на Съвета от 25 април 2025 г. за изменение на Решение 2013/184/ОВППС относно ограничителни мерки с оглед на положението в Мианмар/Бирма[1],

– като взе предвид изявлението от 16 май 2025 г. на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност относно сближаването на позициите на някои държави относно ограничителни мерки с оглед на положението в Мианмар/Бирма,

– като взе предвид посещението на подкомисията по правата на човека на Парламента в Бангладеш от 16 до 18 септември 2025 г.,

– като взе предвид съвместното изявление от 17 октомври 2025 г. на членовете на парламентаристите по правата на човека от АСЕАН и на Европейския парламент, в което се призовава за по-решителни действия на ЕС за отхвърляне на изборите на хунтата в Мианмар и за отдаване на приоритет на хуманитарната закрила,

– като взе предвид доклада от 20 октомври 2025 г. на специалния докладчик на ООН относно положението с правата на човека в Мианмар,

– като взе предвид прегледа и решението на лидерите на АСЕАН относно изпълнението на Консенсуса от пет точки, приети в Куала Лумпур на 26 октомври 2025 г.,

– като взе предвид Устава на Организацията на обединените нации и Всеобщата декларация за правата на човека,

– като взе предвид член 136, параграфи 2 и 4 от своя Правилник за дейността,

А. като има предвид, че на 1 февруари 2021 г. военните сили на Мианмар, известни като „Татмадо“, в явно нарушение на конституцията на Мианмар, арестуваха президента Уин Мин и държавния съветник Аун Сан Су Чи и завзеха властта над законодателната, съдебната и изпълнителната власт чрез държавен преврат; като има предвид, че през август 2021 г. главнокомандващият Мин Аун Хлайн се самообяви за министър-председател и удължи извънредното положение над първоначално обявените срокове;

Б. като има предвид, че от 1 февруари 2021 г. насам политици, правителствени служители, представители на гражданското

---

[1] ОВ L, 2025/820, 28.4.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/820/oj.

общество, религиозни дейци, мирни протестиращи лица и журналисти са били незаконно арестувани или поставени под домашен арест; като има предвид, че в последния доклад на специалния докладчик на ООН относно положението с правата на човека в Мианмар се посочва, че след преврата близо 30 000 души са били арестувани, а над 22 000 политически затворници остават зад решетките към октомври 2025 г.; като има предвид, че най-малко 1 853 души са загинали в ареста след преврата и повече от 70 други лица са загинали в периода между януари и юли 2025 г. по време на задържането им;

В. като има предвид, че хунтата драстично ескалира безразборните си въздушни бомбардировки, артилерийски нападения и палежи срещу гражданска инфраструктура, включително училища, медицински клиники, манастири, лагери за разселване и къщи, като унищожи над 100 000 цивилни домове и уби най-малко 7 300 цивилни лица след преврата; като има предвид, че хунтата продължава да налага принудително мобилизиране, включително на млади хора, като същевременно извършва произволни арести, изтезания, извънсъдебни екзекуции, насилствени изчезвания и сексуално насилие;

Г. като има предвид, че приблизително 3,6 милиона души са разселени в резултат на въоръжения конфликт и нарушенията на правата на човека в Мианмар; като има предвид, че в началото на 2025 г. ООН е изчислила, че 19,9 милиона души се нуждаят от хуманитарна помощ — число, което се е увеличило на 21,9 милиона след земетресението през март 2025 г.;

Д. като има предвид, че положението се влоши допълнително след опустошителното земетресение с магнитуд 7,7 от 28 март 2025 г., след което силите на хунтата блокираха хуманитарния достъп, заплашваха и изнудваха хуманитарни работници, конфискуваха медицински материали и продължиха въздушните удари и нападения с тежко въоръжение в граждански и засегнати от бедствието райони, без да предприемат мерки за защита на цивилното население, което превърна 2025 г. в най-смъртоносната година от въздушни удари след преврата;

Е. като има предвид, че икономическата криза в Мианмар се задълбочава, като огромните загуби на БВП, хиперинфлацията, сривът на валутата, продоволствената несигурност и бедността засягат голяма част от населението, което още повече засилва продължаващата хуманитарна трагедия;

Ж. като има предвид, че през април 2021 г. срещата на лидерите на АСЕАН доведе до консенсус от пет точки относно положението в Мианмар; като има предвид, че ЕС подкрепя дипломатическата роля на АСЕАН и усилията за прекратяване на насилието в Мианмар и за връщане на властта на демократично избрано

цивилно правителство; като има предвид, че държавите от АСЕАН официално подчертаха, че изборите трябва да бъдат предшествани от прекратяване на насилието и приобщаващ политически диалог; като има предвид, че истинско национално помирение, мир и демокрация могат да бъдат постигнати само ако военната хунта се откаже от контрола си върху властта и цивилното управление бъде възстановено, наред със защитата на правата на малцинствата и участието на гражданското общество, и ако се гарантира търсенето на отговорност за минали злоупотреби;

З. като има предвид, че предимно мюсюлманското малцинство рохингия в Мианмар е подложено на повече от пет десетилетия ръководена от държавата маргинализация; като има предвид, че военните сили на Мианмар подложиха общността рохингия на жестоки актове на насилие, които представляват престъпления срещу човечеството и военни престъпления; като има предвид, че съгласно Закона за гражданството на Мианмар от 1982 г. членовете на общността рохингия не се считат за граждани на страната от органите на властта и следователно представляват най-голямото население без гражданство в света; като има предвид, че приблизително 600 000 души от общността рохингия продължават да бъдат блокирани в щата Рахин и са подложени на преследване и насилие, пребивават в лагери и села, които нямат право да напускат, и са лишени от достъп до достатъчно храна и подходящи здравни грижи, образование и средства за препитание;

И. като има предвид, че насилието в щата Рахин се засили драстично от 2024 г. насам, като хунтата, армията на Аракан и въоръжените групировки на общността рохингия са замесени в тежки нарушения на правата на човека, включително масови убийства, насилствено набиране на мъже и момчета от общността рохингия, обезглавявания, палежи на села в Рохингия и Рахин, нападения с безпилотни летателни апарати срещу цивилни лица и нападения срещу лагери за разселени лица; като има предвид, че между 2024 г. и ноември 2025 г. приблизително 150 000 души от общността рохингия са избягали в Бангладеш поради ескалиращото насилие;

Й. като има предвид, че Бангладеш продължава да приема близо един милион бежанци от общността рохингия в Кокс Базар и Басан Чар; като има предвид, че хуманитарната помощ достигна кризисни равнища след драматичния срив на финансирането от света; като има предвид, че за оцеляването на общността рохингия са необходими и изключително важни непрекъсната хуманитарна помощ и ангажимент от страна на ЕС; като има предвид, че липсата на перспективи за доброволно, безопасно и достойно връщане оставя общността рохингия в състояние на продължително разселване и нарастващо отчаяние;

К. като има предвид, че надеждни органи на ООН, органи в областта на правата на човека и разследващи органи, както и специалният докладчик на ООН, са документирали широко разпространени и систематични нападения срещу народа на Мианмар, които в много случаи представляват престъпления срещу човечеството и военни престъпления съгласно международното право, и са подчертали необходимостта от търсене на отговорност;

Л. като има предвид, че ЕС и неговите държави членки последователно призовават за търсене на отговорност за престъпленията, извършени срещу общността рохингия, и подкрепят международните съдебни процеси; като има предвид, че през ноември 2024 г. прокурорът на Международния наказателен съд (МНС) поиска заповед за арест на главнокомандващия на Мианмар Мин Аун Хлайн, по която МНС все още не се е произнесъл; като има предвид, че продължава безнаказаността за тежки нарушения;

М. като има предвид, че след военния преврат от 2021 г. ЕС разшири ограничителните си мерки срещу Мианмар и досега е приел осем пакета от санкции, насочени срещу военния режим на Мианмар; като има предвид, че тези пакети от санкции включват забрани за пътуване на физически лица, забрана за оборудване за наблюдение, оръжейно ембарго, забрана за износ на изделия с двойна употреба и замразяване на активи на физически лица и субекти;

Н. като има предвид, че военните органи на Мианмар продължават да ограничават достъпа до интернет, да налагат национални и локализирани забрани за излизане, да инкриминират онлайн изразяването на мнение чрез Закона за киберсигурността от 2025 г., да забраняват виртуалните частни мрежи, да цензурират цифровите платформи и да задържат лицата, изразяващи несъгласие онлайн, което сериозно подкопава свободата на изразяване на мнение и достъпа до информация;

О. като има предвид, че на 29 юли 2025 г. хунтата прие драконовския Закон за защита на многопартийните демократични общи избори от възпрепятстване, прекъсване и унищожаване, който инкриминира критиките към изборния процес, като забранява всякакви изказвания, организирани събирания или мирни протести, за които се счита, че „смущават“ изборния процес; като има предвид, че над 40 политически партии бяха разпуснати след влизането в сила на този закон; като има предвид, че нарушенията на този закон се наказват с лишаване от свобода до 20 години и дори със смъртно наказание;

П. като има предвид, че от август 2025 г. насам органите на хунтата са арестували най-малко 94 лица, включително четири деца,

съгласно този закон за тяхната онлайн дейност и действия, включващи разпространение на стикери или брошури и изнасяне на речи, наред с други предполагаеми действия на „намеса“; като има предвид, че на 9 септември 2025 г. Най Туай беше осъден на седем години тежък труд в Таунги, щата Шан, за това, че е публикувал публикация във Фейсбук, критикуваща хунтата; като има предвид, че на 29 октомври 2025 г. филмовите режисьори Замбу Хтун Тет Луин и Аун Чан Лу бяха арестувани само за това, че „харесват“ публикация във Фейсбук, критикуваща видеоклип за предизборна пропаганда;

P. като има предвид, че военната хунта се опитва да изфабрикува легитимност чрез фалшифицирани многофазни избори, насрочени за 28 декември 2025 г. и 11 януари 2026 г.; като има предвид, че тези нелегитимни избори се организират в части от страната, контролирани от военната хунта, и в среда на системни репресии, включително масови арести на опозиционни лидери, разпускане на политически партии като Националната лига за демокрация, инкриминиране на несъгласието, повсеместно наблюдение, строги ограничения на движението и лишаване от свобода на журналисти, активисти в подкрепа на демокрацията и защитници на правата на човека;

1. решително осъжда преврата, извършен на 1 февруари 2021 г. в Мианмар и насилственото и нелегитимно управление на хунтата, включително продължаващите репресии от страна на въоръжените сили на Мианмар и тежките нарушения на правата на човека, извършвани срещу цивилни лица, етнически малцинства и политически опоненти; призовава въоръжените сили на Мианмар да зачитат изцяло резултатите от демократичните избори през ноември 2020 г. и незабавно да възстановят гражданското правителство, да прекратят извънредното положение, да сложат край на използването на насилие срещу мирни демонстранти, да зачитат правото на свобода на изразяване на мнение и на сдружаване и да позволят на всички избрани парламентаристи да поемат своите мандати без ограничения;

2. изразява дълбока тревога във връзка с методите на брутални репресии, използвани от хунтата, включително принудително мобилизиране, изтезания, извънсъдебни екзекуции, насилствени изчезвания, произволно задържане, сексуално насилие и насилие, основано на пола, и системна безнаказаност;

3. призовава за незабавното прекратяване на огъня и прекратяване на насилието като предпоставка за постигането на устойчив, траен и дългосрочен мир за народа на Мианмар; подчертава, че не е възможно да има прозрачен и приобщаващ изборен процес, ако преди това не се сложи край на насилието в Мианмар; подчертава, че ако изборите бъдат проведени в настоящата

атмосфера на страх и репресии и в разрез с всички международни стандарти, те няма да могат да се считат за свободни и честни;

4. отхвърля като нелегитимни всякакви избори, организирани едностранно от хунтата, и по-специално общите избори, насрочени за декември 2025 г. и януари 2026 г., които са в явно нарушение на демократичните стандарти; подчертава, че не може да се проведе надежден изборен процес в условия на репресии, масово разселване, продължителни произволни задържания или при липса на приобщаващ политически диалог; осъжда резултатите от тези нелегитимни избори, които представляват опит на хунтата да придобие международна легитимност; потвърждава, че един надежден път към мира и демокрацията изисква военната хунта да прекрати насилието и да се откаже от властта, да позволи създаването на граждански преходен орган, да възстанови демократичните институции и да възстанови законните граждански лидери на поста им;

5. осъжда Закона за регистрация на политическите партии и Закона за защита на многопартийните демократични общи избори от възпрепятстване, прекъсване и унищожаване, които представляват инструменти за грубо политическо и социално потисничество, и призовава за тяхната незабавна отмяна;

6. призовава за незабавното и безусловно освобождаване на президента Уин Мин, държавния съветник Аун Сан Су Чи и на всички други лица, които са били арестувани по неоснователни обвинения или са задържани по политически мотивирани обвинения;

7. подкрепя Комитета, представляващ парламента (Pyidaungsu Hluttaw), и правителството на националното единство като единствените легитимни представители на демократичните въжделения на народа на Мианмар; призовава АСЕАН и международната общност да ги включат и включат в истински и приобщаващ политически диалог и усилия, насочени към мирното разрешаване на кризата въз основа на зачитането на принципите на правовата държава;

8. отново потвърждава мултиетническия характер на Мианмар и настоятелно призовава въоръжените сили на Мианмар да зачитат изцяло неотменимите права на всяка етническа група; призовава за незабавно, строго, независимо и прозрачно разследване на престъпленията, извършени в страната от военните, и за изправяне на извършителите им пред съда;

9. отново осъжда продължаващото преследване, масово разселване и системни нападения срещу мюсюлманското население от общността рохингия; подчертава, че ЕС ще продължи да следи

отблизо действията на военното ръководство по отношение на малцинствата в страната, включително общността рохингия; осъжда несъразмерното страдание на малцинството рохингия, което продължава да бъде без гражданство, среща нарастваща дискриминация и няма реален достъп до хуманитарна помощ, а същевременно е хванато в капан между враждуващите страни;

10. решително осъжда преследването на религиозни малцинства, включително християни, мюсюлмани и други религиозни групи в страната; настоятелно призовава въоръжените сили на Мианмар да прекратят убийствата и задържането на християни и да сложат край на обстрелването и нахлуването в религиозни обекти; изразява дълбоката си загриженост във връзка с честите нападения срещу църкви, джамии, манастири, училища и медицински заведения, както и арестите на религиозни водачи; подчертава нарастващата загриженост на международната общност във връзка с насилствените нападения срещу религиозни малцинства в Мианмар; призовава за зачитане на религиозната свобода в Мианмар;

11. подчертава необходимостта от справяне с първопричините за кризата, засягаща общността рохингия, включително дискриминацията, отказа на гражданство и изключването от политическия живот; призовава за реформа на Закона за гражданството от 1982 г., който лишава членовете на общността рохингия от тяхното право на гражданство на Мианмар;

12. призовава да се полагат усилия за постигане на устойчиви подобрения в осигуряването на достойно и безопасно завръщане на населението от общността рохингия; призовава ЕС да поеме водеща роля в мобилизирането на международна подкрепа за хората от общността рохингия и в гарантирането на търсенето на отговорност от лицата, отговорни за тяхното преследване, по-специално военните сили на Мианмар; поздравява Бангладеш за решаващата му подкрепа и щедрост при приемането на над един милион членове на общността рохингия въпреки огромните предизвикателства, както и за ангажираността на местното население в районите Кокс Базар и Читагонг за предоставяне на подкрепа; насърчава органите на властта да продължат усилията си за подобряване на условията на живот на общността рохингия;

13. приветства отпуснатите от ЕС средства за хуманитарна помощ през март 2025 г., включително 32,3 милиона евро за бежанците от общността рохингия в Бангладеш, и призовава за устойчиво и предвидимо финансиране на съвместния план за реагиране за периода 2025 – 2026 г., за да се преодолее критичният недостиг на финансиране; при все това подчертава, че хуманитарното финансиране само по себе си не може да покрие нуждите на над един милион бежанци; подчертава, че е крайно необходимо да се

разреши кризата в Мианмар, която е основната причина за убийствата, разселванията и тежката хуманитарна криза, от които страдат хората от общността рохингия, така че да се осъществят дългосрочни, устойчиви подобрения в положението на общността рохингия; във връзка с това призовава за увеличаване на хуманитарната помощ от страна на международната общност и от държавите в региона; настоятелно призовава Съединените американски щати да продължат да предоставят значителната си хуманитарна помощ на общността рохингия;

14. призовава ЕС и държавите членки да осигурят стабилно финансиране за психосоциални и здравни услуги и услуги за закрила в бежанските лагери, по-специално за жертвите на сексуално и основано на пола насилие, жените, децата и други уязвими групи;

15. подчертава, че държавите – членки на ЕС, и асоциираните държави следва да поддържат ембаргото върху преките и непреките доставки, продажби и трансфер, включително транзит, транспорт и посредничество, на всички видове оръжия, боеприпаси и друго военно оборудване и системи и оборудване за сигурност и наблюдение, както и върху предоставянето на обучения, поддръжка и друга военна помощ и помощ в областта на сигурността; подчертава необходимостта от допълнително разследване на положението от страна на МНС; отправя искане към Съвета за сигурност на ООН спешно да наложи глобално оръжейно ембарго на Мианмар;

16. призовава да се окаже силна подкрепа за международните механизми за отчетност, включително независимия механизъм за разследване за Мианмар и производствата пред Международния съд; призовава ЕС и неговите държави членки да продължат да подкрепят МНС, за да може той да продължи безпрепятствено работата си в Мианмар, която е от съществено значение;

17. осъжда някои международни участници, и по-специално Русия и Китай, за това, че оказват политическа, икономическа и военна подкрепа на хунтата в Мианмар;

18. подкрепя продължаването и разширяването на целенасочени санкции срещу лицата, отговорни за преврата, жестокостите и злоупотребите, сред които са военни командири, икономически субекти и доставчици на оръжие; призовава за подновяване и активизиране на международните усилия за налагане на санкции на хунтата в Мианмар и за предотвратяване на заобикалянето на санкциите;

19. призовава Комисията да гарантира, че схемата „Всичко освен

оръжие“ не облагодетелства хунтата, а в противен случай временно да се оттегли от този механизъм;

20. призовава за предоставянето на по-значителна хуманитарна помощ за бежанците от общността рохингия в Кокс Базар, Бангладеш, за вътрешно разселените лица в Мианмар и за бежанците по границата между Тайланд и Мианмар;

21. подчертава необходимостта от засилено сътрудничество между ЕС и АСЕАН за изграждане на единен отговор, който дава приоритет на правата на човека и правосъдието в Мианмар; настоятелно призовава АСЕАН, нейните държави членки и по-специално нейния специален пратеник за Мианмар да използват своите мандати проактивно, като си сътрудничат тясно със специалния пратеник на ООН и ангажират всички съответни заинтересовани страни, включително Правителството на националното единство, етническите организации, женските групи и организациите на гражданското общество, за да се постигне напредък в приобщаващ политически процес и да се допринесе за устойчиво разрешаване на кризата;

22. призовава заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност да докладва редовно на Парламента относно събитията в Мианмар, включително положението на религиозните и етническите групи;

23. изразява непоколебимата си солидарност с народа на Мианмар и с неговите законни демократични представители, включително Правителството на националното единство, етническите революционни организации и организациите на гражданското общество, в борбата им за свобода, достойнство и демокрация; отдава почит на смелостта на всички, които се противопоставят на потисничеството;

24. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на законния президент и на Правителството на националното единство на Мианмар, на Комитета, представляващ парламента (Pyidaungsu Hluttaw), на държавния съветник на Мианмар, на въоръжените сили на Мианмар, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на Комисията, на Съвета, на правителствата и парламентите на държавите — членки на ЕС, на правителствата и парламентите на Съединените щати, Бангладеш, Обединеното кралство, Япония, Индия, Австралия и Канада, държавите — членки на АСЕАН, и на Китайската народна република, на генералния секретар на ООН, на генералния секретар на АСЕАН, на Междуправителствената комисия по правата на човека на АСЕАН и на специалния докладчик на ООН относно

положението с правата на човека в Мианмар.